VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJIETIES!

ĻEŅINA KĀRODS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNĀK KOPŠ 1950. GADA 29. MARTA

Nr. 117 (5656)

1. OKTOBRIS CETURTDIENA, 1987. GADS

Maksā 3 kap.

AGRORŪPNIECISKAIS KOMPLEKSS: RAŽA-87

Pavasaris brīdināja, rudens pieprasa

Tieši ar šādu rubriku mūsu laikrakstā maija beigās bija publicēts materiāls par Dzeržinska kolhoza lauksaimniekiem, kuri pirmie rajonā beidza pavasara sēju. Tika minēts, ka rudenī jāiekuļ 29 centneri graudu no hektāra, ka kāpinājums ir liels — septiņi centneri. Vai izdosies?

Lai noskaidrotu gan šo jautājumu, gan arī — lai rastu atbildes uz citiem, vēlreiz ieradāmies Dzeržinska kolhozā. Tobrīd graudaugu pļaujā nenovākta bija palikusi tikai maza «astīte» pāris hektāru platībā. Kā saka, pie vietas arī lini. Komentēt aizvadīto vasaru, tās darbus un arī nedarbus lūdzām saimniecības galveno dispečeri LEONTĪNI SONDORI. Lūk, ko viņa pastāsta:

— Vasara lauksaimniekiem izvadījās ļoti smaga. Pēdējos gados jutāmies atraduši no lielām grūtībām. Bija vajadzīga pamatīga piepūle gan mūsu mehanizatoriem, gan arī viņu vadītajām mašīnām un mehānismiem. No dažiem laukiem kombainus un graudu vedamās mašīnas vajadzēja ar traktoriem vilkt malā. Tehnika ir stipri samocīta, tāpēc jau skaidri zināms, ka ziemas remontsezona būs visai smaga. Priecājamies vienīgi par to, ka kombaini saimniecībā jauni, gāja labi, ka nekādi lielie remonti darba laikā nebija vajadzīgi.

Problēmas mums radās citur. Kolhozā esošā kalšu un klēšu sistēma ir novecojusi, jauda neatbilstoša kombainu jaudām. Graudus tāpēc bērām šķūņos un citās piemērotās telpās. Pagājušajā rudenī vēl šā tā iztikām, jo tad no hektāra iekūlums nepārsniedza divdesmit divus centnerus. Šogad raža sasniedza 32,5 centnerus. Izrādījās, ka neesam spējīgi izvietot un sakārtot šādu bagātību. Jācer, ka nākamgad līdzīga situācija neatkārtosies, jo esam saņēmuši un domājam gada laikā uzstādīt jaunu kaltes iekārtu. Protams, jābūvē arī noliktavas, jo piecdesmito gadu beigās celtās vairs netur graudu smagumu.

Kā sasniegts desmit centneru liels kāpinājums graudu ražošanā? Noteicošie, manuprāt, bija divi faktori. Pirmais no tiem — pietiekams daudzums organiskā mēslojuma. Pēdējos trijos gados šim jautājumam saimniecībā veltām lielu uzmanību. Šis gads bija labvēlīgs tajā ziņā, ka pirmo reizi jutām atdevi. Otrais faktors — kārtīgi sastrādāta zeme jau iepriekšējā rudenī. Tad mēs laicīgi un godīgi aparām visus tīrumus, nostūrus, visas grāvmalas. Kā būs tagad? Māc šaubas, vai šoruden spēsim visu plānoto izdarīt. Daudzi meliorētie lauki vārda tiešā nozīmē peld ūdenī. Laika apstākļi bremzē rudens aršanu, un tas noteikti atsauksies zemākās nākamā gada ražās.

Otra svarīgākā kultūra mūsu saimniecībā ir lini — 165 hektāri nav joka lieta. Labi, ka talkā nāca Georgs Spūlis un ar kombainu viens pats novāca 120 hektārus. Pagājušajā gadā lini kolhozam radīja zaudējumus, jo nodevām tikai 65 procentus no valstij paredzētā daudzuma. Šogad plāns izpildīts jau 114 procentu apmērā. Situāciju sarežģī tas, ka mēs esam gan linsēklu, gan šķiedras audzētāja saimniecība. Lai iegūtu labāku šķiedru, nedrīkstam rēķināties ar sēklām. Lini tad ir jāplūc agrāk. Bet strādājot tādā veidā (jau skaidri zinām) labu linsēklu nebūs. Gribot negribot, vienu no izaudzētā komponentiem nākas zaudēt.

Vēl jātiek galā ar lopbarības saknēm, pagaidām šis darbs ir tikai pusē. Un tad mierīgi varēsim gaidīt ziemas salu. Samērā labi esam sagatavojušies arī lopu ziemošanai — sagādāts siens, salmi, būs bietes. Par spīti nelabvēlīgajiem laika apstākļiem esam darījuši visu, lai ziemu sagaidītu mierīgu prātu.

...Tā par šajā vasarā un arī rudenī padarīto stāstīja Leontīne Sondore. Viņa neaizmirsa minēt arī to, ka ar milzīgu atdevi un sevi nesaudzējot strādāja kolhoza ļaudis. Pavasaris brīdināja, ka vasara būs smaga. Rudens pieprasīja spēku, izveicību. Dzeržinskieši pierādīja, ka viņiem tas ir.

L. BIRZNIECE

Rajona agrorūpnieciskās apvienības dispečerdienesta pārskati, kuros rādīts šefības organizāciju darbs linu plūkšanā rajona kolhozos un padomju saimniecībās, skaidri un gaiši apliecina, ka vislabākā sadarbība izveidojusies starp Dzeržinska kolhozu un «Latvijas agroķīmijas» rajona apvienību. Kamēr citi mocījās ap hektāru simtdaļām, «Agroķīmija» savus paredzētos četrdesmit hektārus ātri vien dubultoja un pat trīskāršoja.

Visinteresantākais ir tas, ka ar šo milzīgo linu lauku galā tika būtībā viens cilvēks. Un tas bija «Latvijas agroķīmijas» rajona apvienības mehanizators Georgs Spūlis. Viņš pats gan ir nācis no Dubnas krastiem, taču Dzeržinska kolhoza laukus zina kā savu kabatu. Un kā gan citādi, ja daudzus gadus pēc kārtas vasaras nogalē ierodas saimniecībā linu talkā.

Kolhoza mehanizatori Jānis Rubens un Jānis Skutelis, kuri parasti strādā ar otru linu kombainu, pat ar zināmu skaudību atzina, sak, ir gan tam Georgam milzīga pacietība.. Patiešām, pacietība šogad bija vajadzīga, jo pēc lielajiem lietiem lini sakrituši veldrē un tā sapinušies, ka kombains nekur ātri uz priekšu netika. Un tad vai divdesmit reizes vajadzēja apturēt traktoru, ņemt palīgā kādu griežamo un atbrīvot agregātu no sapinkājušā murkšķuļa. Tā pacietības mērs drīz vien var būt pilns. Georgs Spūlis veiksmīgi tika galā ar savu uzdevumu, noplūca 120 hektārus linu un tagad ir devies palīgā Oškaina kolhoza linkopjiem. Dzeržinskieši aizdevuši savu jauno kombainu un var būt mierīgi, ka Rožupes pusē tam nekas ļauns neatgadīsies, jo ar to taču strādā Spūlis. Viņam tehnika vienmēr vislabākajā kārtībā.

Dzeržinska kolhozam paveicies ar šefiem? Vienā ziņā jā, jo ir tāds Georgs Spūlis, kuram darbs iet no rokas. Bet — kā tad ir pārējās saimniecībās, kur linu plūkšana vienmēr sagādā problēmu problēmas? Varbūt trūkst kombainu? Laikam jau ne. Lietas būtība drīzāk ir meklējama citur — vadības ieinteresētībā un mehanizatoru uzcītībā. Tehnika ir tehnika, taču galvenais — vai darba nebīstas rokas.

ATTĒLĀ: «Latvijas agroķīmijas» rajona apvienības mehanizators Georgs Spūlis (pa kreisi) Dzeržinska kolhozā šovasar strādāja kopā ar dēlu Valdi. Fotogrāfs viņus fiksējis kopā ar saimniecības iecirkņa priekšnieci Elzu Elsti.

L. STRODE

J. SILICKA foto

Tūlīt pēc Oktobra bruņotās sacelšanās uzvaras Eduards Smilga pēc Latviešu Strēlnieku Izpildkomitejas pavēles tika komandēts uz Petrogradu, uz Smiļņoju — Kara Revolucionārās Komitejas rīcībā. Vienkāršajam latviešu puisim, zemnieka dēlam kopā ar citiem latviešu strēlniekiem tika uzdots apsargāt Tautas Komisāru Padomes ēkas telpas un Vladimira Iļjiča Ļeņina dzīvokli. Tas bija saspringts un nemierpilns laiks. Aktivizējās kontrrevolucionārā pagrīde. 1918. gada februārī Tautas Komisāru Padome pieņēma lēmumu par valdības pārcelšanos uz Maskavu.

Un atkal Eduardam Smilgam nācās izpildīt ļoti svarīgu uzdevumu — viņam bija uzdots apsargāt vagonu, kurā brauca V. I. Ļeņins, V. Bončs—Brujevičs un citi valdības locekļi. Latviešu sarkanā strēlnieka E. Smilgas dzīves ceļš — tas ir ceļš, ko gājis cīnītājs par vienkāršās tautas tiesībām un brīvību. Pilsoņu karā viņš karoja pret Judeniču un Kolčaku. Lielajā Tēvijas karā viņš bija to rindās, kas cīnījās pret fašismu.

Gadi iet — Eduards Smilga tikko nosvinēja savu 90. dzimšanas dienu. Taču arī tagad Ļeņina ordeņa kavalieris latviešu sarkanais strēlnieks E. Smilga ir dzīvespriecīgs, spēkpilns un nav atstājis ierindu.

ATTĒLĀ: jubilārs E. Smilga (no kreisās) pieņem apsveikumus.

M. BĒRSONA foto (LATĪNFORM)

Iedarbība

„Viena izeja — atteikt"

Ar šādu virsrakstu šī gada 10. septembrī publicēto L. Šeflera materiālu komentē Latvijas republikāniskās celtniecības apvienības «Laukceltnieks» priekšsēdētājs R. MAJEVSKIS.

«No L. Šeflera raksta izriet, ka Līvānu pilsētas tālāka attīstība nav iespējama, jo nav vajadzīgo siltumapgādes, attīrīšanas iekārtu un ūdensapgādes jaudu.

1979. gadā Latvijas republikāniskā celtniecības apvienība «Laukceltnieks» pabeidza Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas katlu mājas un attīrīšanas iekārtu paplašināšanu. Nodotas ekspluatācijā paplašinātās attīrīšanas iekārtas, kuru jauda ir 5 tūkstoši kubikmetru diennaktī. Pašlaik Līvānos esošo un perspektīvo Latvijas republikāniskās apvienības «Laukceltnieks» objektu notekūdeņu apjoms diennaktī ir 1 700 kubikmetri. Mūsu apvienības Līvānos izvietoto organizāciju siltumapgāde dod 62,7 tūkstošus gigakaloriju.

Paplašinot Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas katlu māju, apvienība «Laukceltnieks» izlietoja 1 497 tūkstošus rubļu un nodeva ekspluatācijā katlu māju, kuras jauda ir 146 gigakalorijas gadā.

Kopumā apvienība «Laukceltnieks» izlietoja līdzekļus 2,5 miljonu rubļu apmērā.

Bez tam, neskatoties uz Līvānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas lielo noslogotību Latvijas PSR Agrorūpnieciskās apvienības objektu celtniecībā, apvienība «Laukceltnieks» atrada iespējas iekļaut 1988. gada plānā Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas attīrīšanas iekārtu un katlu mājas paplašināšanu.

Apvienība «Laukceltnieks» projektē un veic rūpniecības bāzu attīstību iedalīto limitu robežās. Tie ir par maziem, lai atrisinātu visus uzdevumus, kuri ir izvizīti mūsu apvienībai, vispirms — dzīvokļu celtniecības materiāli tehniskās bāzes attīstībai laukos.

Skaidri redzams, ka republikāniskā celtniecības apvienība «Laukceltnieks» viena pati nevar atrisināt Līvānu nodrošināšanu ar inženiertehniskajām komunikācijām, un vēl jo vairāk tāpēc, ka Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas un Latvijas PSR Ministru Padomes lēmums nosoda kolhozu līdzekļu izmantošanu pilsētu saimniecību attīstībai.

Uzskatām, ka Līvānu pilsētas ūdensapgādes rekonstrukcija ir tiešs Preiļu rajona izpildkomitejas pienākums».

Jaunas paaudzes traktors

ĻEŅINGRADA. Apvienībā «Kirovskij zavod» samontēts traktors «Kirovec K-701M», kas būs paraugs jaunās paaudzes mašīnu sērijveida izlaidē. Tas ir pirmais no traktoru sērijas, ko ļeņingradieši apņēmušies izlaist līdz Lielā Oktobra 70. gadadienai. Oriģinālie inženiertehniskie risinājumi ļāva par 15 procentiem pacelt mašīnas ražīgumu, par 12 procentiem — samazināt īpatnējo degvielas patēriņu, gandrīz par trešdaļu — spiedienu uz zemi. Jaunais traktors ir vienkāršāks un ērtāks ekspluatācijā, kā arī tehniskajā apkopē.

TASS

PSKP Centrālajā Komitejā

PSKP Centrālā Komiteja pieņēmusi lēmumu «Par neatliekamiem pasākumiem, kas veicami, lai paātrinātu pārtikas jautājuma atrisināšanu saskaņā ar PSKP CK 1987. gada jūnija Plēnuma norādījumiem».

Lēmumā atzīmēts, ka saskaņā ar partijas XXVII kongresa, PSKP CK 1982. gada maija un 1985. gada aprīļa Plēnumu lēmumiem veiktais darbs, kas vērsts uz jauna ekonomiska saimniekošanas mehānisma un intensīvo tehnoloģiju apgūšanu agrorūpnieciskajā kompleksā, pozitīvi ietekmē darba kolektīvu aizvien lielāko ieinteresētību galarezultātos un veicina ieguldīto līdzekļu atdeves palielināšanos. Pagājušajā gadā lauksaimniecības bruto produkcijas pieaugums sasniedza 5 procentus, kas atbilst šai piecgadei paredzētajam pieauguma tempam. Samazinājies nerentablo kolhozu un padomju saimniecību skaits, palielinājusies to rentabilitāte, pirmo reizi pēdējos gados samazinājušās izmaksas vienas produkcijas vienības ražošanai.

Tajā pašā laikā, kā tika atzīmēts PSKP CK 1987. gada jūnija Plēnumā, esošās lielās iespējas pārtikas ražošanas straujai paplašināšanai ne tuvu netiek pilnīgi realizētas. Tadžikijā, Armēnijā, Novgorodas, Čeļabinskas un Amūras apgabalos lauksaimniecības bruto produkcijas pieauguma tempi ir divas trīs reizes lēnāki nekā vidēji nozarē. Nav likvidētas stagnantās parādības Uzbekijas agrārajā ekonomikā.

Ievērojamu atpalikšanu no Pārtikas programmas uzdevumiem labības ražošanā pieļāvuši daudzi Krievijas Federācijas un Ukrainas apgabali, eļļas kultūru ražošanā — Moldāvijas PSR, gaļas ražošanā — Kazahijas PSR un Lietuvas PSR.

Pārtikas problēmu risināšanu negatīvi ietekmē būtiskie trūkumi lauku sociālajā attīstībā. Pēdējos četros gados šiem mērķiem paredzētie kapitālieguldījumi palielinājušies 1,4 reizes, bet lauku rajonos uz vienu iedzīvotāju nodoto dzīvokļu daudzums ir ievērojami mazāks nekā pilsētās. Stipri atpaliek to iekārtotības līmenis, medicīniskās apkalpošanas, kultūras un sadzīves pakalpojumu tīkla attīstība, cietseguma ceļu būve.

Joprojām darbojas faktori, kas bremzē darba kolektīvu saimnieciskās aktivitātes un patstāvības attīstību, kavē iedzīvotāju iniciatīvu. Nepietiekami tiek liktas lietā ražošanas regulēšanas ekonomiskās sviras, gausi tiek apgūtas normatīvās plānošanas metodes, pietiekami neattīstās līgumattiecības. Noteiktās piemaksas pie mazrentablo un nerentablo kolhozu un padomju saimniecību realizētās produkcijas iepirkuma cenām nereti tiek izmantotas vispirms darba samaksai. Vēl aizvien nav izskausta administrēšana un saimniecību, uzņēmumu un organizāciju darbības stingra reglamentācija.

Savienības un vietējie plānošanas un saimnieciskie orgāni pietiekami nenovērtē to, cik svarīgi ir paātrināt pārstrādāšanas bāzes attīstību, lai atrisinātu pārtikas problēmu.

PSKP Centrālā Komiteja uzlikusi par pienākumu savienoto republiku komunistisko partiju centrālajām komitejām un ministru padomēm, partijas novadu, apgabalu, pilsētu un rajonu komitejām, autonomo republiku ministru padomēm, Tautas deputātu padomju izpildkomitejām, saimnieciskajiem orgāniem, arodbiedrību, komjaunatnes un citām sabiedriskajām organizācijām atbilstoši PSKP CK 1987. gada jūnija Plēnuma prasībām izstrādāt un realizēt neatliekamus pasākumus, kas nodrošinātu pārtikas apgādes tālāku būtisku uzlabošanos katrā rajonā, pilsētā, apgabalā, novadā, autonomajā un savienotajā republikā.

Uzdots maksimāli paplašināt un padziļināt demokratizācijas procesus, attīstīt agrorūpnieciskā kompleksa darba kolektīvu, citu ministriju un resoru uzņēmumu un organizāciju, lauku iedzīvotāju un visu pilsoņu iniciatīvu, paaugstināt viņu ieinteresētību pārtikas resursu palielināšanā. Pamatojoties uz Ļeņina idejām par kooperāciju, drosmīgāk pāriet uz jaunajām saimniekošanas formām un metodēm, šajā nolūkā enerģiski novērst visus šķēršļus un ierobežojumus, kas kavē lauksaimniecības produkcijas ražošanas palielināšanu gan kolhozos, padomju saimniecībās un rūpniecības uzņēmumu palīgsaimniecībās, gan arī individuālajā sektorā. Neatlaidīgi atbalstīt un izplatīt to partijas organizāciju darba pieredzi, kas jaunajos saimniekošanas apstākļos īsā laika posmā nodrošinājušas ievērojamu lauksaimniecības produkcijas ražošanas paplašināšanos, panākušas, ka izpildītas plānotās tās piegādes centralizētajos fondos, un gādājušas par vietējās apgādes manāmu uzlabošanos. Tajā pašā laikā enerģiski jāizskauž dzīvošana uz citu rēķina, atsevišķu vadītāju centieni strādāt, pārāk nenopūloties, savā darbā pieļauto nepilnību dēļ radušos pārtikas trūkumu kompensēt uz valsts rēķina.

Atzīts par nepieciešamu krasi paaugstināt meliorācijā ieguldīto līdzekļu atdevi, uz šī faktora pamata īsā laikā panākt būtisku pārtikas ražošanas palielināšanos. PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai, PSRS Meliorācijas un ūdenssaimniecības ministrijai, savienoto republiku ministru padomēm jāievieš vajadzīgā kārtība šajā svarīgajā darbā, jāizbeidz neefektīva līdzekļu ieguldīšana, tie jāizmanto, ņemot vērā kolhozu un padomju saimniecību vissvarīgākās vajadzības, produkcijas papildu ražošanas un to ekonomikas nostiprināšanas interesēs.

Uzdevumu visīsākajā laikā panākt pārtikas ražošanas pieauguma tempu ievērojamu palielināšanos, visur izmantojot visus tās krājumu papildināšanas avotus, PSKP Centrālā Komiteja uzskata par partijas politikas galveno, centrālo uzdevumu. Te jānem vērā, ka sabiedriskās ražošanas paātrināta attīstīšana ekonomikas agrārajā sektorā ir stingrs pamats pārtikas jautājumu atrisināšanai mūsu zemē un ir laba bāze, kas ļauj maksimāli pilnīgi realizēt arī uzņēmumu un pilsoņu palīgsaimniecību iespējas un citus pārtikas papildu ieguves avotus.

Lai pastiprinātu ekonomisko saimniekošanas metožu ietekmi uz lauksaimnieciskās ražošanas pieauguma tempiem un rosinātu darba kolektīvus maksimāli efektīvi izmantot savu ražošanas potenciālu, PSKP CK uzliek par pienākumu PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai, agrorūpnieciskajā kompleksā ietilpstošajām ministrijām un resoriem 1988. un 1989. gadā nodrošināt visu tiem pakļauto kolhozu, padomju saimniecību, kā arī citu uzņēmumu un organizāciju pāreju uz pilnīgu saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanu.

Plānošanas un finansu orgāniem, agrorūpnieciskajām komitejām un apvienībām uzdots paredzēt agrorūpnieciskajā kompleksā tādas savstarpējo ekonomisko attiecību regulēšanas metodes, kas nodrošinātu saimniecības, uzņēmumos un organizācijās paplašinātu atražošanu galvenokārt par pašu līdzekļiem. Te īpaša uzmanība jāvelta tādu iepirkuma cenu veidošanai, lai tās nodrošinātu sabiedriski nepieciešamo izmaksu kompensāciju un stimulētu produkcijas kvalitātes paaugstināšanu, darba ražīguma pieaugumu un izmaksu samazināšanu. Jāturpina darbs, lai pilnveidotu plānošanu, finansēšanu, darba organizāciju un samaksu, vadības demokratizāciju.

Atzīts par nepieciešamu katram uzņēmumam un organizācijai pārejā uz jaunajiem saimniekošanas apstākļiem jau tagad ņemt vērā reāli izveidojušos stāvokli un saimnieciskā aprēķina prasības, raudzīties, lai izdevumi stingri atbilstu paša naudas ieņēmumiem un aizdevuma veidā saņemto līdzekļu atmaksāšanas terminiem. Vairs nedrīkst pieļaut tādu patērētāja pieeju, ka darba samaksai izmanto ar reālu produkciju neapstiprinātus kredītus. Uzdots trīs mēnešu laikā izstrādāt kolhozu, padomju saimniecību un citu agrorūpnieciskā kompleksa uzņēmumu un apvienību finansiālā stāvokļa uzlabošanas programmu.

PSKP CK pieprasa, lai partijas komitejas, padomju un saimnieciskie orgāni 1988. gadā nodrošinātu pilnīgi visu ražošanas struktūrvienību pāreju uz darba organizācijas darbuzņēmuma formām. Te maksimāli jāievēro visi daudzveidīgie apstākļi darbuzņēmuma formu un metožu izvēlē, enerģiski jāizskauž formālisms, inertums un šabloniskums šai svarīgajā darbā. Visiem līdzekļiem jāatbalsta ražošanas kolektīvi, kas uz ilgiem termiņiem (10 — 15 gadiem) nomā ražošanas līdzekļus, parāda, ka ir īsti zemes saimnieki.

Partijas, padomju un saimniecisko vadītāju uzmanība tiek vērsta uz faktiem, kas liecina par nepareizu, aizspriedumainu attieksmi pret ģimenes un individuālo darbīgumu, par tajos slēpto lielo potenciālo iespēju pienācīgu nenovērtēšanu. Uzdots veikt efektīvus pasākumus, lai plaši ieviestu šīs organizācijas formas. Jāpanāk, lai visu ražošanas dalībnieku, to skaitā vadītāju un speciālistu, darba samaksa būtu tieši atkarīga no bruto ienākuma, jāizmanto arī citas ražošanas stimulēšanas formas. Lauksaimniecības darbinieku darba samaksā jāpalielina naturālās samaksas īpatsvars, stingri saistot tās izsniegšanas apmērus ar galarezultātiem.

PSKP CK uzskata, ka saimnieciskā aprēķina un darba organizācijas darbuzņēmuma formu pilnīga apgūšana vienībā ar zemkopības, lopkopības un pārstrādājošās rūpniecības intensifikāciju un uz šī pamata sasniegta krietni labāka iedzīvotāju apgāde ar pārtiku ir ļoti svarīgs agrorūpnieciskajā kompleksā notiekošās pārkārtošanās novērtējuma kritērijs.

Lēmumā atzīmēts, ka nepieciešams arī turpmāk plaši izmantot pilsētu rūpniecības, celtniecības, transporta un citu uzņēmumu iespējas, lai pārvarētu atpaliekošo lauku ekonomisko un sociālajā attīstībā. Pilsētu uzņēmumiem un organizācijām aktīvi jāpiedalās kolhozu un padomju saimniecību materiālās bāzes nostiprināšanā, ir īpaši nomalos rajonos, dzīvojamo namu, skolu, pirmsskolas un medicīnas iestāžu, kultūras un sadzīves objektu celtniecībā, ceļu būvē lauku rajonos, inženierbūvju ierīkošanā lauku apdzīvotajās vietās un to labiekārtošanā. Šie darbi jāveic uz līguma pamata, iesaistot tiklab uzņēmumu, kā arī pašu saimniecību spēkus un līdzekļus.

PSKP CK uzliek par pienākumu partijas, padomju un saimnieciskajiem orgāniem centrā un uz vietām koncentrēt pūlinus, lai drīzāk atrisinātu visai valstij svarīgu uzdevumu — paātrināti attīstītu pārstrādājošo rūpniecību un to tehniski modernizētu, padziļinot lauksaimniecības produkcijas pārstrādāšanu un uzlabojot tās glabāšanas apstākļus, panākt augstvērtīgu pārtikas produktu ražošanas ļoti būtisku un reālu paplašināšanos. Plānošanas, finansu, agrorūpnieciskajiem un citiem saimnieciskajiem orgāniem savā praktiskajā darbībā stingri jābalstās uz to, ka tagad un tuvākajā perspektīvā pārstrādāšanas sfēras attīstība ir visekonomiskākais un visātrākais ceļš papildu pārtikas produktu iegūšanai un mūsu zemes nacionālā ienākuma palielināšanai uz šī pieauguma pamata.

Ņemot vērā to, ka ir svarīgi paātrināt šīs problēmas risināšanu, PSKP CK uzdevusi PSRS Ministru Padomei divu mēnešu laikā sagatavot un iesniegt PSKP Centrālajai Komitejai priekšlikumus attiecībā uz lauksaimniecības produkcijas pārstrādāšanas un glabāšanas uzņēmumu apgādāšanai nepieciešamo iekārtu papildu izlaidi 1988. — 1995. gadā. Atzīts par nepieciešamu šī uzdevuma risināšanā iesaistīt visu tautas saimniecības nozaru uzņēmumus.

Lēmumā paredzēts kardināli uzlabot Patērētāju biedrību centrālās savienības un tās vietējo orgānu darbu lauksaimniecības produkcijas pārpalikumu iepirkšanā no iedzīvotājiem, kolhoziem un padomju saimniecībām, tās pārstrādāšanu pašu uzņēmumos un uz citpakalpojumu pamata, kā arī darbību apgādes un realizācijas sfērā. Lai uzlabotu gaļas, piena, augļu, dārzeņu, savvaļas ogu un sēņu sagādes, pārstrādāšanas un realizācijas organizāciju un paplašinātu pakalpojumus ciemu un strādnieku ciematu iedzīvotājiem, atzīts par nepieciešamu atbalstīt uz vietām izteikos priekšlikumus izveidot plašu tirdzniecības, sagādes un pārstrādāšanas uzņēmumu tīklu uz kooperatīviem pamatiem.

Lai attīstītu saimniecisko iniciatīvu, pastiprinātu atklātumu pārvaldē un izskaustu administrēšanu kolhozu, padomju saimniecību, pārstrādāšanas, celtniecības un citu strūktūrvienību vadīšanā, atzīts par lietderīgu tālāk pilnveidot agrorūpniecisko orgānu darbību vispirms rajonu līmenī. Turklāt plaši jāizmanto tāda pieredze, ka rajona agrorūpniecisko apvienību vada padome, ko ievēlē kolhozu, padomju saimniecību un citu uzņēmumu pārstāvju sapulcē (konferencē), bet tās priekšsēdētājs ir viens no visautoritatīvākajiem saimniecību vadītājiem. Bez tam apvienības darba aparātam jābūt pakļautam padomei.

Partijas komitejām, padomju un saimnieciskajiem orgāniem ieteikts maksimāli atbalstīt un izplatīt jaunos, perspektīvos formējumus agrorūpnieciskajā kompleksā — agrorūpnieciskos kombinātus un apvienības, agrofirmas un ražošanas (zinātniskās ražošanas) sistēmas, kas ļauj paātrināt zinātniski tehniskā progresa sasniegumu ieviešanu, kā arī panākt produkcijas ražošanas, pārstrādāšanas, glabāšanas un realizācijas vēl ciešāku integrāciju, samazināt zudumus un nodrošināt produkcijai visīsāko ceļu pie patērētāja.

Savienoto republiku komunistisko partiju centrālajām komitejām, partijas novadu, apgabalu, pilsētu un rajonu komitejām uzdots, vadoties no PSKP CK 1987. gada janvāra Plēnuma lēmumiem, enerģiski uzlabot darbu, kas saistīts ar kadru izraudzīšanu, izvietošanu un audzināšanu un kolhozu, padomju saimniecību un citu agrorūpnieciskā kompleksa uzņēmumu nostiprināšanu ar idejiski nobriedušiem, kompetentiem vadītājiem un speciālistiem, pastāvīgi rūpēties par kolhozu priekšsēdētāju un uzņēmumu direktoru autoritātes palielināšanos un stabila saimniecību un uzņēmumu vadītāju sastāva veidošanu, nepielaut iejaukšanos lietās, kas ietilpst viņu kompetencē, kā arī soda naudas un citu sankciju nepamatotu piemērošanu viņiem, vislielāko uzmanību pievērst visu līmeņu kadru mācībām, kurām ir jābūt nepārtrauktām un jānodrošina moderno saimniekošanas metožu dziļa apgūšana.

Tiek vērsta uzmanība uz nepieciešamību pastiprināt agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku morālo stimulēšanu, ja viņi sekmīgi risina uzdevumus, kas saistīti ar mūsu zemes nodrošināšanu ar pārtikas produktiem. Atzīts par lietderīgu, lai PSRS Augstākās Padomes Prezidijs izskatītu noteikumus un kārtību, kādā valsts apbalvojumiem tiek ieteikti lauksaimniecības un ar to saistīto nozaru darbiniekt par katrai joslai noteikto robežlīniju sasniegšanu agrorūpnieciskajā ražošanā un konkrēto ieguldījumu sociālās sfēras attīstīšanā.

PSKP CK uzliek par pienākumu PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai un PSRS Augstākās un vidējās speciālās izglītības ministrijai nodrošināt speciālistu sagatavošanas kvalitatīvu uzlabošanu augstākajās un vidējās speciālajās lauksaimniecības mācību iestādēs un mācību un audzināšanas procesa organisku saistību ar mūsdienīgu ražošanas metožu praktisku izmantošanu, kā arī panākt, lai studenti un skolu audzēkņi dziļi apgūtu saimniekošanas ekonomisko mehānismu, intensīvās tehnoloģijas, zinātniski tehniskā porgresa jaunākos sasniegumus un pārvaldīšanas iemaņas apstākļos, kad paplašinās saimniecību un uzņēmumu tiesības un patstāvība un tie pāriet uz pilnīgu saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanos.

Lēmumā VĻKJS Centrālajai Komitejai un PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai kopīgi ar partijas, padomju un saimnieciskajiem orgāniem uzdots veikt attiecīgu darbu, lai plaši iesaistītu jauniešus agrorūpnieciskā kompleksa galvenajās nozarēs un pienācīgi rūpēties par viņiem nepieciešamo ražošanas, dzīvokļa, kultūras un sadzīves apstākļu radīšanu, īpašu uzmanību pievērst stabilu darba kolektīvu izveidošanai ekonomiski vājajos KPFSR nemelnzemes joslas, Sibīrijas un Tālo Austrumu kolhozos un padomju saimniecībās, nosūtīt uz šīm saimniecībām jauniešu grupas, kurās būtu lauksaimniecības, tautas izglītības, kultūras, medicīnas, tirdzniecības un sadzīves pakalpojumu speciālisti, kā arī masu profesiju kadri.

VĻKJS Centrālajai Komitejai, PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai un Padomju Armijas un Jūras Kara Flotes Galvenajai politiskajai pārvaldei uzdots veikt nepieciešamo izskaidrošanas darbu rezervē atvaļināto karavīru vidū un tos, kas izteikuši vēlēšanos strādāt lauksaimniecībā, nosūtīt uz kolhoziem, padomju saimniecībām un citiem uzņēmumiem.

PSKP CK un PSRS Ministru Padome pieņēmušas lēmumu «Par papildu pasākumiem, kas veicami, lai attīstītu pilsoņu personiskās palīgsaimniecības un kolektīvo dārzkopību» un lēmumu «Par uzņēmumu, organizāciju un iestāžu lauku palīgsaimniecību tālāku attīstīšanu».

* * *

Lai radītu labvēlīgus apstākļus **pilsoņu personisko palīgsaimniecību un kolektīvās dārzkopības attīstībai**, novērstu lielos trūkumus šajā darbā, PSKP Centrālā Komiteja un PSRS Ministru Padome uzliek par pienākumu partijas savienoto republiku centrālajām komitejām un savienoto republiku ministru padomēm, PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai, partijas novadu, apgabalu, pilsētu un rajonu komitejām, autonomo republiku ministru padomēm, novadu, apgabalu, pilsētu un rajonu izpildkomitejām veikt efektīvus pasākumus, lai stimulētu gaļas, piena, kartupeļu, dārzeņu, augļu, ogu un citas lauksaimniecības produkcijas ražošanu pilsoņu personiskajās palīgsaimniecībās, kolektīvajos augļu un sakņu dārzos. Sevišķa uzmanība tiek pievērsta uzdevumam attīstīt iedzīvotāju personisko palīgsaimniecību kooperēšanos ar sabiedrisko ražošanu uz līgumu pamata, kolektīvā un ģimenes darbuzņēmuma principu pamata.

Noteikts, ka piemājas zemes gabalu lielumu un lopu un putnu skaita normu pilsoņu personiskajās palīgsaimniecībās nosaka ciemu un ciematu Tautas deputātu padomes, kolhozu un padomju saimniecības, ņemot vērā kolhoznieku, padomju saimniecību strādnieku un kalpotāju un citu lauku iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā ražošanā.

Kolhoziem ieteikts un padomju saimniecībām un citiem lauksaimniecības uzņēmumiem atļauts plašāk izmantot nomas darbuzņēmumu, uz ilgu laiku piešķirot papildu zemes gabalus kolhozniekiem, padomju saimniecību strādniekiem un citiem pilsoņiem, kas dzīvo laukos un ir izteikuši vēlēšanos audzēt lopus un putnus, kartupeļus, dārzeņus, ogas, zaļumus, kā arī lopbarības un citas kultūras, lai realizētu tos pēc līgumiem ar padomju saimniecībām un patērētāju kooperācijas organizācijām.

PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai, savienoto un autonomo republiku ministru padomēm un vietējo Tautas deputātu padomju izpildkomitejām izvirzīts uzdevums izstrādāt un realizēt konkrētus pasākumus, lai ievērojami paplašinātu jaunlopu un jaunputnu pārdošanu personiskajām palīgsaimniecībām.

Padomju saimniecībām un citiem valsts lauksaimnieciskajiem uzņēmumiem atļauts un kolhoziem ieteikts pārdot pilsoņiem zirgus un citus darba lopus ar tiesībām tos turēt un izmantot darbos personiskajās palīgsaimniecībās un veikt darbus pēc līgumiem ar saimniecībām.

(Nobeigums 3. lappusē.)

PSKP Centrālajā Komitejā

(Nobeigums. Sākums 2. lappusē.)

Atzīts par lietderīgu lauku rajonos organizēt biškopju biedrības, nodrošināt tās ar nepieciešamo inventāru, pārvietojamām platformām, uzlabot bišu audzētavu darbu, lai pilnīgi apmierinātu pilsoņu pieprasījumu pēc bišu saimēm.

Partijas komitejām, padomju un saimnieciskajiem orgāniem uzdots vairāk rūpēties par kolhozniekiem, padomju saimniecību un citu agrorūpnieciskā kompleksa uzņēmumu strādnieku un kalpotāju nodrošināšanu ar dzīvokļi.

Padomju saimniecībām un citiem agrorūpnieciskā kompleksa uzņēmumiem un organizācijām, kas atrodas lauku apvidū, atļauts, kā arī kolhoziem un patērētāju kooperācijas organizācijām ieteikts pārdot saviem darbiniekiem viensētas tipa dzīvojamās mājas ar saimniecības ēkām, kas uzceltas par valsts kapitālieguldījumu vai saimniecību, uzņēmumu un organizāciju pašu līdzekļiem, pie kam šiem darbiniekiem jāsamaksā 40 procenti no dzīvojamās mājas un saimniecības ēku vērtības katru mēnesi vienādās daļās 50 gadu laikā kopš pārdošanas dienas.

Lai palielinātu ieinteresētību individuālās dzīvokļu celtniecības attīstīšanā laukos un personisko saimniecību ierīkošanā, paredzēts pilsoņiem, kas dzīvo lauku apvidū, piešķirt kredītus:

individuālo dzīvojamo māju un saimniecības ēku celšanai apmērā līdz 20 tūkstošiem rubļu, kas atmaksājami 50 gadu laikā, sākot ar trešo gadu pēc kredīta saņemšanas;

lopu un putnu turēšanai paredzētu saimniecības ēku celšanai apmērā līdz 4 tūkstošiem rubļu, kas atmaksājami 10 gadu laikā, sākot ar trešo gadu pēc kredīta saņemšanas;

darbu veikšanai personiskajā saimniecībā nepieciešamo mazās mehanizācijas līdzekļu iegādei apmērā līdz 1 tūkstotim rubļu, kas atmaksājami 3 gadu laikā.

Nolemts kredīta apmēru pilsoņiem govju pirkšanai palielināt līdz 1 tūkstotim rubļu un teliņu pirkšanai — līdz 500 rubļiem, pie kam šis kredīts dzēšams saskaņā ar noteikumiem, ko paredz spēkā esošā likumdošana.

Atzīts par lietderīgu slevietēm, kurām ir mazgadīgi bērni un kuras tāpēc nestrādā sabiedriskajā ražošanā, kopējā darba stāžā ieskaitīt laiku, ko viņas izlietojušas lopu un putnu, kartupeļu, dārzeņu, zaļumu un citu kultūru audzēšanas darbiem personiskajās saimniecībās pēc līgumiem ar kolhoziem, padomju saimniecībām un patērētāju kooperācijas organizācijām.

Nolemts katrā apgabalā, novadā, autonomajā un savienotajā republikā, kur nav iedalījuma apgabalos, paātrināt kolektīvo dārzu un sakņu dārzu izvietojuma shēmu izstrādāšanu, paredzot to iekārtošanu, apgādāšanu ar enerģiju un ūdeni, nodrošināšanu ar telefona sakariem katrā rajonā. Piešķirt kolektīvo dārzu un sakņu dārzu ierīkošanai valsts zemes fonda zemi, tai skaitā, ja nepieciešams, kolhozu, padomju saimniecību un citu lauksaimniecības uzņēmumu zemi. Turklāt jāņem vērā iespēja organizēt dārzkopības sabiedrības kolhozniekiem, padomju saimniecību un citu lauksaimniecības uzņēmumu darbiniekiem, kas dzīvo daudzstāvu dzīvojamajos namos.

Noteikts, ka zemes gabali kolektīvajiem dārziem un sakņu dārziem saskaņā ar apstiprinātajām to izvietojuma shēmām uz rajonu (pilsētu) Tautas deputātu padomju izpildkomiteju lēmuma pamata ierādāmi mēneša laikā no iesniegumu saņemšanas dienas.

PSRS Meliorācijas un ūdenssaimniecības ministrijas, PSRS Enerģētikas un elektrifikācijas ministrijas un citu PSRS un savienoto republiku ministriju un resoru uzņēmumiem un organizācijām uzdots paātrināt ūdensapgādes, elektroapgādes un iekārtošanas darbu veikšanu kolektīvajos dārzos un sakņu dārzos, lai tos pamatvilcienos pabeigtu šajā piecgadē. Ieteikts šos darbus veikt pēc tiešiem līgumiem ar dārzkopības sabiedrībām, iekļaujot tos darbuzņēmuma darbu plānos un sniedzamo pakalpojumu apjomos.

Dārzkopības sabiedrību biedriem piešķirtas tiesības viņiem ierādītajos zemes gabalos būvēt apkurināmas dārza mājiņas ar apbūves platību līdz 50 kvadrātmetriem, neskaitot terases (verandas) un mansarda platību, kā arī saimniecības ēkas (atsevišķi stāvošas vai bloķētas) mājputnu un trušu turēšanai, saimniecības inventāra glabāšanai un citām vajadzībām. Uz zemes gabala var celt siltumnīcas un citas būves ar siltinātu augsni lauksaimniecības kultūru audzēšanai. Ir atļauts zem mājiņas vai saimniecības ēkas ierīkot pagrabu. Visi agrākie ierobežojumi dārza platību iekārtošanā ir atcelti.

Lēmumā atļauts piešķirt dārzkopības sabiedrību biedriem kredītu dārza mājiņu celtniecībai un zemes gabalu labiekārtošanai apmērā līdz 5 tūkstošiem rubļu, kas atmaksājami 10 gadu laikā, sākot ar trešo gadu pēc kredīta saņemšanas.

Savienoto republiku ministru padomēm, PSRS Tirdzniecības ministrijai, PSRS Veselības aizsardzības ministrijai, Patērētāju biedrību centrālajai savienībai, padomju un saimnieciskajiem orgāniem uzdots uzlabot dārzkopju un dārzeņu audzētāju tirdzniecisko un medicīnisko apkalpošanu, gādāt, lai pilnīgi tiktu apmierināts viņu pieprasījums pēc dārza inventāra un citām precēm, attīstīt pieņemšanas punktu tīklu izaudzētās lauksaimniecības produkcijas pārpalikuma iepirkšanai. Īpaša uzmanība vērsta uz nepieciešamību apmierināt iedzīvotāju vajadzības pēc dārza mājiņām, būvmateriāliem, transporta, celtniecības, remonta un citiem pakalpojumiem.

Savienoto republiku ministru padomēm, PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai, Patērētāju biedrību centrālajai savienībai, PSRS ministrijām un resoriem uzdots ievērojami paplašināt maksas pakalpojumu apjomus un veidus to sniegšanā pilsoņiem, kam ir personiskās saimniecības, dārzkopjiem un dārzeņu audzētājiem, veicināt kooperatīvā un individuālā darba attīstību šajā jomā. Īpaša uzmanība vērsta uz nepieciešamību sniegt tādus pakalpojumus, kāda ir zemes gabalu apstrādāšana, mēslošanas līdzekļu pārdošana un iestrādāšana, augu aizsardzības līdzekļu izmantošana, dzīvojamo māju un saimniecības ēku celtniecība un remonts, mazās mehanizācijas līdzekļu un dārza inventārā iznomāšana, mājlopu un trušu ādu izstrādāšana, produkcijas pārstrādāšana uz citu pakalpojumu principa pamata, zooveterinārā un agronomiskā apkalpošana.

Ieteikts katrā kolhozā, padomju saimniecībā un citos lauksaimniecības uzņēmumos, balstoties uz uzkrāto pieredzi, organizēt posmus pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem personiskajās palīgsaimniecībās, kolektīvajā dārzkopībā un dārzeņu audzēšanā.

PSRS Minerālmēslu ražošanas ministrijai un PSRS Ķīmijas rūpniecības ministrijai uzdots veikt papildpasākumus, lai paplašinātu fasētu minerālmēslu un pesticīdu izlaidi tādā daudzumā un sortimentā, kas pilnīgi apmierinātu iedzīvotāju pieprasījumu.

Lēmumā autonomo republiku ministru padomēm un vietējo Tautas deputātu padomju izpildkomitejām uzdots kopā ar arodbiedrību orgāniem, agrorūpnieciskajām komitejām un apvienībām plašāk praktizēt personisko palīgsaimniecību, augļu un sakņu dārzu skates un konkursus un organizēt attiecīgus gadatirgus un izstādes, kas propagandē labāko pieredzi. Atzīts par lietderīgu rīkot pilsoņu personisko saimniecību un dārzkopju darba Vissavienības skates ar rezultātu apkopošanu PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādē, republiku, novadu un apgabalu izstādēs un uzvarētāju apbalvošanu.

* * *

Piešķirdamas svarīgu nozīmi uzdevumam **tālāk attīstīt uzņēmumu, organizāciju un iestāžu lauku palīgsaimniecības, lai uzlabotu darba kolektīvu apgādi ar pārtiku**, PSKP Centrālā Komiteja un PSRS Ministru Padome uzliek par pienākumu PSRS ministrijām un resoriem, savienoto republiku komunistisko partiju centrālajām komitejām un ministru padomēm, partijas novadu, apgabalu, pilsētu un rajonu komitejām, autonomo republiku ministru padomēm, novadu, apgabalu, pilsētu un rajonu Tautas deputātu padomju izpildkomitejām atbilstoši PSKP CK 1987. gada jūnija Plēnuma prasībām veikt konkrētus praktiskus pasākumus pārtikas ražošanas paplašināšanai uzņēmumu, organizāciju un iestāžu lauku palīgsaimniecībās. Uzdots izanalizēt katras šādas saimniecības ražošanas darbību un ekonomisko darbību un veikt efektīvus pasākumus, lai nodrošinātu gaļas, piena un citas produkcijas ražošanas paplašināšanas iespēju maksimāli pilnīgu izmantošanu darba kolektīvu apgādes uzlabošanai, ieviestu pienācīgu kārtību materiāli tehnisko un finansiālo līdzekļu izmantošanā, īsā laikā apgūtu saimniecisko aprēķinu un panāktu mūsu zemes uzņēmumu, organizāciju un iestāžu lauku palīgsaimniecību rentablu darbu.

Savienoto republiku ministru padomēm (kur nav iedalījuma apgabalos), autonomo republiku ministru padomēm, novadu un apgabalu izpildkomitejām uzdots atrast uzņēmumu un organizāciju lauku palīgsaimniecībām zemes gabalus. Ja nepieciešams, ir atļauts nodot uzņēmumiem un organizācijām lauku palīgsaimniecību ierīkošanai nerentablas un mazrentablas padomju saimniecības vai to iekšējās saimnieciskās struktūrvienības, kā arī piesaistīt tiem ekonomiski vājus kolhozus.

Lai kāpinātu zivju ražošanu, ieteikts plašāk izmantot iekšējo ūdenstilpju iespējas un nodot tās uz ilgu laiku uzņēmumu, organizāciju un iestāžu pārziņā. Šajā nolūkā līdz gada beigām jāizdara esošo dīķu, ezeru un ūdenskrātuvju inventarizācija un jāatrisina jautājumi, kas saistīti ar palīgsaimniecību organizēšanu uz to bāzes.

Lauku palīgsaimniecību organizēšanā nepieciešams plašāk izmantot kooperācijas principus, izveidot kopīgas nobarošanas saimniecības un fermas, kā arī siltumnīcu kombinātus, apvienojot dažādu nozaru uzņēmumu līdzekļus, maksimāli izmantot citas organizatoriskās formas un uz līgumu pamata plašāk attīstīt ražošanas sakarus ar kolhoziem, padomju saimniecībām un starpsaimniecību uzņēmumiem.

Savienoto republiku komunistisko partiju centrālajām komitejām, partijas novadu un apgabalu komitejām, savienoto un autonomo republiku ministru padomēm, novadu un apgabalu izpildkomitejām, ministriju un resoru vadītājiem uzdots 1987. gadā izstrādāt siltumnīcu saimniecību attīstības plānus, paredzot agrīno dārzeņu ražošanu tādos apmēros, lai 1990. gadā uz katru pilsētu iedzīvotāju būtu 0,6 līdz 0,8 kvadrātmetri segtas grunts.

PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai, savienoto republiku valsts agrorūpnieciskajām komitejām, citām agrorūpnieciskajām komitejām un apvienībām uzdots, pamatojoties uz to uzņēmumu, organizāciju un iestāžu pieprasījumiem, kam ir savas lauku palīgsaimniecības, nodrošināt, lai tiem tiktu piešķirti un pārdoti traktori un lauksaimniecības mašīnas, minerālmēslī un citi materiāli tehniskie resursi (PSRS Valsts agrorūpnieciskās komitejas nomenklatūras ietvaros) pēc normativiem, kas noteikti attiecīgā reģiona kolhoziem un padomju saimniecībām, kā arī noorganizēt šķirnes lopu un putnu, šķirnes sēklu un stādāmā materiāla piegādi, veterināro un agroķīmisko apkalpošanu un ar traktoru, lauksaimniecības mašīnu un citu mašīnu remontu saistīto pakalpojumu sniegšanu.

PSRS Valsts materiāli tehniskās apgādes komitejai un PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai uzdots, pamatojoties uz ministriju un resoru pieprasījumiem, piešķirt nepieciešamās tehnoloģiskās iekārtas gaļas un piena pārstrādes cehu, konservu ražotņu, saldētavu, noliktavu un citu ražošanas objektu celtniecībai lauku palīgsaimniecībās.

PSRS Gāzes rūpniecības ministrijai, PSRS Enerģētikas un elektrifikācijas ministrijai, PSRS Naftas rūpniecības ministrijai, PSRS Minerālmēslu ražošanas ministrijai, PSRS Ķīmijas rūpniecības ministrijai un citām PSRS ministrijām un resoriem un savienoto republiku ministru padomēm uzdots, projektējot un celot jaunas un rekonstruējot un paplašinot esošās elektrostacijas un citus uzņēmumus ar aizplūstoša siltuma resursiem, obligāti paredzēt tur siltumnīcu, zivkopības un citu palīgsaimniecību un cehu izveidošanu, 1988. un 1989. gadā termoelektrocentrālēs visas ūdenstilpes jāsāk izmantot zivju ražošanai.

Uz uzņēmumu, organizāciju un iestāžu lauku palīgsaimniecībām attiecināmi tie paši organizācijas izdevumi un materiāli tehniskās bāzes paplašināšanas izmaksu kreditēšanas noteikumi, kurus piemēro padomju saimniecībām.

Noteikts, ka, sākot ar 1988. gadu, meliorācijas darbi lauku palīgsaimniecību teritorijā veicami tādā kārtībā un ar tādiem noteikumiem, kādi paredzēti lauksaimniecības uzņēmumiem.

Uzņēmumu, organizāciju un iestāžu vadītājiem pēc saskaņošanas ar apgabalu un novadu izpildkomitejām, autonomo republiku ministru padomēm un apgabalos neiedalīto savienoto republiku ministru padomēm atļauts nepieciešamības gadījumā jaunorganizētajās lauku palīgsaimniecībās uz diviem trim gadiem vadošo darbinieku, speciālistu un galveno grāmatvežu amata algas paaugstināt par 1 līdz 2 grupām salīdzinājumā ar attiecīgajam gadam plānoto produkcijas realizācijas apjomu.

PSRS Valsts agrorūpnieciskajai komitejai, pamatojoties uz PSRS ministriju un resoru pieprasījumiem, jāsagatavo uzņēmumu, organizāciju un iestāžu lauku palīgsaimniecību vadītāji un speciālisti, jācel to kvalifikācija un lielāka uzmanība jāveltī labākās šo saimniecību darba pieredzes apkopošanai.

* * *

PSRS Valsts televīzijas un radioraidījumu komitejai, centrālo un vietējo laikrakstu redakcijām, Padomju Savienības telegrāfa aģentūrai, preses aģentūrai «Novosti» un citiem masu informācijas līdzekļiem uzdots dziļi, konsekventi un pārdomāti atspoguļot pārtikas problēmas risināšanas gaitu atbilstoši PSKP CK 1987. gada jūnija Plēnuma prasībām, apkopot un aktīvi propagandēt pieredzi, kas uzkrāta, pārkārtojot agrorūpniecisko kompleksu uz jauniem ekonomiskajiem un oganizatoriskajiem pamatiem, droši iejaukties patlaban laukos notiekošajos sociāli ekonomiskajos procesos un atklāt tos dzīvi un vieglā saprotami, visā to dinamismā un pretrunīgumā, izvērst bezkompromisa cīņu pret inerci, rutīnu un bezatbildību, visādi atbalstīt vietējo iniciatīvu un palielināt to cilvēku sabiedrisko autoritāti, kuri taupīgi saimnieko un aktīvi piedalās visas lauku sociāli ekonomiskās dzīves pārkārtošanā.

Mums raksta

Visskaistākais — cilvēkam palīdzēt

Zinu, ka ārsta profesija ir viena no vispopulārākajām, visiecienītākajām un arī viena no visgrūtākajām. Man dzīvē nācies vairākas reizes ārstēties slimnīcā, apmeklēt ārstus poliklīnikā, jo slimoju jau vairāk nekā trīsdesmit gadus. Man bieži vien ir pazemināts glikozes saturs asinīs, bet pateicoties rūpīgajiem un gādīgajiem ārstiem, es vēl šodien dzīvoju un strādāju savu iemīļoto pedagoga darbu.

Daudz labu vārdu esmu rakstījusi un varētu rakstīt par daudziem, bet pašlaik īpašu pateicību es esmu parādā Preiļu centrālās rajona slimnīcas ātrās palīdzības šoferim Staņislavam Sudņikam, uzņemšanas nodaļas medmāsai Valentīnai Ivdrei un sanitārei Ritai Kursītei, kuri mani nogādāja smagā hipoglikēmijas stāvoklī terapijas nodaļā.

Kad es nācu pie samaņas, tad redzēju, kā terapijas nodaļas vadītāja Marta Veita pašaizliedzīgi un ļoti rūpīgi cīnījās par manu dzīvību un viņai palīdzēja injekciju māsa Vija Vitova, laborante Rita Kozlova, vecākā māsa Jeļena Kuraša, dežūrmāsa Karmencita Krapāne un sanitāres Marija Špele un Anna Putāne.

Izsaku vissirsnīgāko pateicību visiem par man sniegto medicīnisko palīdzību un atgriešanu dzīvē!

T. ŠIDLOVSKA,
Madonas rajona Murmastienas astoņgadīgās skolas skolotāja

Gribam iepirkties, bet... veikals ir slēgts

Rajona patērētāju biedrības vadību lūdzam atbildēt uz jautājumu: «Kam īsti domāts Aglonā esošais veikals «Kulinārija», kuram darba laiks ir no plkst. 10.00 līdz 17.00?». Visiem taču ir skaidrs, ka vietējā sovhoza strādnieki nevar šo veikalu apmeklēt — lai iepirktos, vajag atprasīties no darba. Tas nav izdevīgi nevienam.

Sestdienās šis veikals atvērts no pulksten 10.00 līdz 13.00. Mūsuprāt, šis laiks ir pārāk īss. Bez tam vēl gadās, ka arī šīs norādītās stundas veikals nestrādā. Piemēram, 12. septembrī veikals bija slēgts.

Un vēl — apmeklētājiem būtu ērti, ja veikalā izliktu paziņojumu par preču pievedumu laikiem. Šāda informācija būtu iespējama, ja preču pievešanu veikalam «Kulinārija» organizētu pēc stingri noteikta grafika.

Aglonas ciemata iedzīvotāji

Vispirms bērniem

Gunta Puriškeviča, kas dzīvo Jēkabpils rajona kolhozā «Vipe», tagad ar mierīgu sirdi dodas uz darbu: viņas trīs bērni apmeklē jauno bērnudārzu—skolu «Vālodzīte». Saimniecībai šī objekta būve maksāja 400 tūkstošus rubļu, toties tajā bērniem ir radīti visi vajadzīgie apstākļi.

— Lai neviens nebrīnās, ka «Vālodzītē» pagaidām ir daudz brīvu vietu, — stāsta kolhoza priekšsēdētājs A. Jaunzems. — Piemēram, nākamajā mācību gadā tajā varēs atvērt klasi, kurā mācības noritēs krievu valodā. Un vispār, ja mēs gribam, lai jaunieši paliktu dzīvot laukos, pirmām kārtām par viņiem arī jāgādā. Savā saimniecībā mēs vispirms nodrošinām ar labiekārtotiem dzīvokļiem tās ģimenes, kurās ir bērni.

LATINFORM

Rajonā, ar kuru sacensāmies

Pieskāriens vēsturei

Aprīt 40 gadu, kopš Latvijas zemnieki sāka apvienoties kopsaimniecībās: 1947. gada beigās bija nodibināti 49 kolhozi.

Tiesa, pirmās kopsaimniecības tapa 1946. gada nogalē: novembri — kolhozs «Nākotne» (Jelgavas apriņķi), drīz pēc tam Jēkabpils pusē radās «Sēlija», Daugavpils apriņķi — «Dzirkstele», bet Valkas apkaimē — «Uzvara».

1948. gadā bija jau vairāk nekā 1 000 kolhozu (neaizmirsīsim, ka toreiz saimniecības bija nelielas — apmēram 10 — 15 zemnieku sētas), bet masveida kolektivizācija notika 1949. gadā.

Kā toreiz dzīvoja, kā strādāja? Uz šiem jautājumiem atbildes gaida šodienas jaunieši. Un pilnīgi saprotams, ir vaicājums par lauku darbu tehnisko nodrošinājumu. Protams, ne tuvu tas nelīdzinās šodienai, taču zemi ara, apsēja, labību kūla.

Kur pieskarties mūsu tautas vēsturei? Grāmatās, vecu ļaužu nostāstos un, protams, muzejos. Zēl, ka Preiļu rajona vadība savā laikā neparūpējās par vēsturisku priekšmetu un agregātu saglabāšanu nākamajām paaudzēm. Taču, piemēram, Jēkabpils novadpētniecības un mākslas muzejā varam it kā sastapties ar 40 gadus senu atmosfēru. Senu? Un tomēr nesenu — daudzi kolhozu veidotāji vēl strādā. Viņi vislabāk atceras, kā rudens mēnešos (jā, mēnešus divus) pagastā allaž kaut kur skanēja kuļmašīnas dziesma, kā uz darbu cēla lokomobiles spalgais svilpiens. Viri gan saka: «Dampis grieza kuļmašīnu...».

Un, lūk, kāda bija šī kuļmašīna. (Skatīt apakšējā attēlā pa labi.) Un spēkavīrs dampis ari aplūkojams. (Attēls līdzās.) Jēkabpilnieši parūpējušies, lai šie mūsu vēstures lieciniekl neietu bojā — vecajai darba tehnikai dota pelnīta atpūta nojumītēs.

Jā, pie kaimiņiem der aizbraukt pamācīties — lai pēc tam padomātu: varbūt ari pie mums vēl atrastos kāds tō dienu dampis, kuļmašīna, labības plāvējs (ar grābeklīšiem, kas cilājās kā naskas rokas), seniors traktors utt. Jēkabpilnieši savam muzejam izveidojuši brīvdabas nodaļu, kurā varat aplūkot sēļu zemes lauku mājas (otrais attēls no augšas), te savākti dažādi laukos lietoti darba rīki. Jūtama cieņa pret sava novada pagātni. Pat pret savu mūžu nodzīvojušu koku iziuras ar mīlestību: likteņa vēju sagrumbotais stumbrs kļuvis par balstu ceļrāžiem (augšējais attēls).

Bet — ja nu mēs sasparotos un izveidotu vēl krāšņāku un bagātāku Latgales lauku dzīves muzeju? Kādas ir jūsu domas?

Rakstīja un fotografēja
K. PRIEDĪTIS

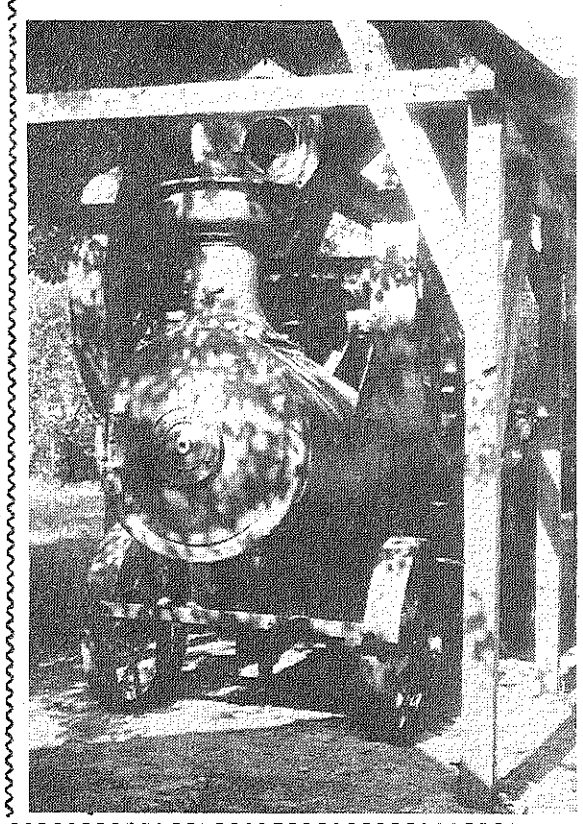

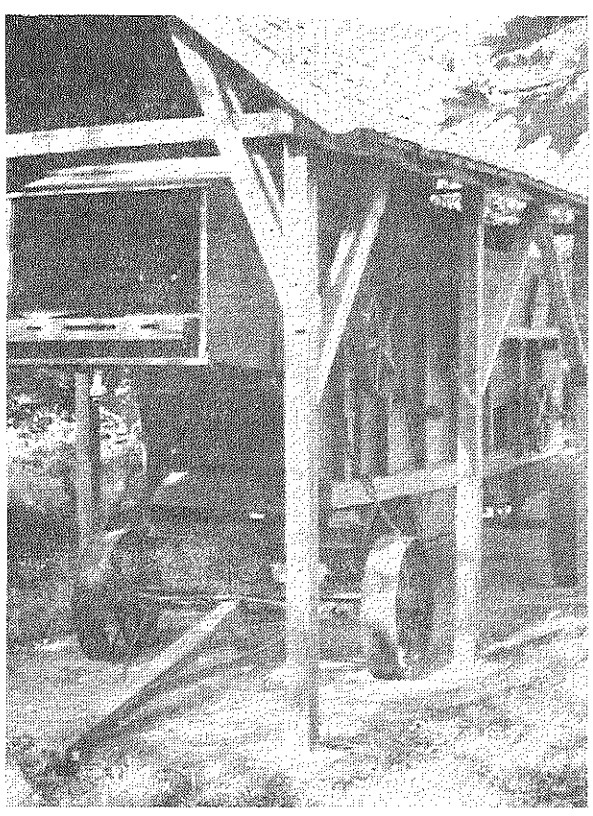

Priekšvārds viesizrādei

Kopdzīvošana angļu gaumē

Sākot jauno sezonu, Valmieras teātris iepazīstina skatītājus ar autoru, kura vārds padomju teātra afišās (izņemot Tallinu) vēl nav figurējis.

Elans Eikborns, omulīgs anglis labākajos gados, bijis aktieris un režisors vairākos Anglijas teātros, viens no ievērojamākajiem angļu dramaturgiem pēckara periodā, šobrīd ir nelielās Skārboro pilsētiņas «Apaļā teātra» mākslinieciskais vadītājs un galvenais režisors. Lugas raksta kopš 1959. gada, galvenokārt komēdijas. Uzvedī tās vispirms Skārboro teātrī: ja lugas ir veiksmīgas, atļauj tās iestudēt arī citur. Nelielā kūrorta pilsētiņā Skotijas pierobežā, kur vasarās saplūst daudz ļaužu, ir lieliskas iespējas pārbaudīt inscenējuma veiksmi. Tādā veidā Eikborna lugas no «Apaļā teātra» aizgājušas pāri Lielbritānijas robežai, tulkotas 24 valodās, vairākkārt prēmētas un godalgotas.

Elana Eikborna lugu rakstīšanas veids ir visai īpatnējs: bez iepriekšēja gatava plāna lugas darbība un varoņu raksturi attīstās sacerēšanas procesā, pat mēģinājumu gaitā. Rakstības īpatnību nosaka Skārboro teātra apstākļi: tas ir mazs, domāts 250 skatītājiem, ar nelielu aktieru skaitu, tēlotāji bieži tiek uzaicināti no citām trupām. Piemēram, lugā «Normena uzvaras» Normenā lomas tēlotājs uz mēģinājumiem varējis atbraukt tikai vēlākā stundā, tādēļ sākumā uz skatuves neparādās.

Iestudējot «Normena uzvaras», kas būtībā ir trioloģijas pirmā daļa, Valmieras teātris apvienojis tajā fragmentus no visām trim daļām, tādēļ arī iestudējums ieguvis paplašinātu virsrakstu «Kopdzīvošana jeb Normena uzvaras».

Skatītāji droši vien izrādi uzņems ar skaļiem smiekliem, tomēr pēc noskatīšanās diezin vai neprātos, kāpēc šie cilvēki tā rīkojas, kāpēc viņu dzīve ir tieši tāda, kāpēc viņi nespēj neko izmainīt, lai viens otram tuvinātos.

Pats būdams aktieris, dramaturgs spējis uzrakstīt lomas, kurās visiem aktieriem ir ko spēlēt tā, it kā katra loma būtu galvenā. Māras Ķimeles iestudējumā darbojas Nopelniem bagātā skatuves māksliniece L. Dēvica, L. Kalēja, I. Ramute, J. Laviņš, H. Sēnknehts. Titullomā — A. Māsēns. Kādreiz diezgan krāšņo Viktorijas laikmeta stilā būvēto mācītāja māju uz skatuves izveidojusi jaunā māksliniece Indra Cālīte.

Valmieras teātris viesosies Preiļos, 3. oktobrī pulksten 19.00. Tātad — tiksimies!

A. SKUDRA

Redaktors v. P. PIZĒLIS

TV VIĻŅA

3. oktobrī. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Rīta vingrošana. Vingrojumu komplekss nedēļai. 10.00 — Dokumentālā filma «Soročinas gadatirgus». 10.30 — TV — skolēniem. Mācieties runāt angliski. 11.00 — Veselība. 11.30 — Koncertfilma. 12.00 — Nedēļas panorāma (krievu val.). 12.30 — Mākslas filmas «Dižais ziemeļnieks» 1. sērija. 13.45 — Dzied Lietuvas PSR Valsts filharmonijas solists R. Vešota. 14.10 — Pārkārtošanās: problēmas un perspektīva. Saimnieciskais aprēķins poligrāfiskajā rūpniecībā. 14.45 — Dokumentālā filma «Varavīksnainais stikls». 15.00 — PSRS čempionāts basketbolā. Vīrieši. «Žalgiris» (Kauņa) — «Kalev» (Tallina). 16.35 Mākslinieku Elibekanu glezniecība. 17.20 — PSRS čempionāts basketbolā. Vīrieši. «Statyba» (Viļņa) — «Spartaks» (Ļeņingrada). Pārtraukumā — ziņas. 18.50 — Lietuvas televīzijas pirmizrāde. T. Viljamss. «Ilgu tramvajs». 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuļi!». 21.00 — «Laiks. 21.40 — Izrādes turpinājums. 23.40 — Ziņas. 23.55 — Vokālā ansambļa «Gedra» koncerts. 0.20 — Mākslas filma «Noziegums likumības vārdā».

4. oktobrī. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Rīta vingrošana bērniem. 10.00 — Bērnu zīmējumu televīzijas konkurss «Mana pasaule». 10.30 — Nedēļas atbalss. 11.05 — TV — skolēniem. Mūsu valoda. 11.35 — Šodien — Skolotāju diena. Skolu reforma un pedagoga personība. 12.35 — Koncerts «Tikai jums». 13.05 — Mākslas filmas «Dižais ziemeļnieks» 2. sērija. 14.10 — Jaunie pedagogi laukos. 15.00 — PSRS čempionāts basketbolā. Vīrieši. «Žalgiris» (Kauņa) — «Zenits» (Ļeņingrada). 16.30 — Skolēniem. Mana mūzika. 17.00 — Agrorūpnieciskais komplekss: darbi un ļaudis. 18.00 — Ziņas. 18.15 — Dokumentālā filma «Igaunu valodas stunda». 18.30 — PSRS čempionāts futbolā. «Žalgiris» (Viļņa) — «Zenits» (Ļeņingrada). 20.15 — «Panorāma». 20.50 — «Labu nakti, mazuļi!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — PSRS čempionāts basketbolā. Vīrieši. «Statyba» (Viļņa) — «Kalev» (Tallina). 22.30 — Mākslas filma «Skolas direktora dienasgrāmata». 23.45 — Ziņas.

KINO

«EZERZEME»

1. un 2. oktobrī — «Konfrontācija», «Mosfilm», sāk. plkst. 17, 19, 21; 3. oktobrī — «Ābeļdārzs», «Armenfilm», sāk. plkst. 14, 16, 18, 20; 4. oktobrī — «Niecība vien», «Mosfilm», sāk. plkst. 16, 18, 20; 5. oktobrī — «Stiko», Spānija, sāk. plkst. 17, 19, 21; 6. oktobrī — «Sirdsapziņas vajātais», Sverdlovskas st., sāk. plkst. 17, 19, 21; 7. oktobrī — «To zinu tikai es», «Lenfilm», sāk. plkst. 16, 18, 20; 8. oktobrī — «Mātes mīlestība», 1. un 2. sērija, Indija, sāk. plkst. 17, 20; 9. oktobrī — «Kin—dza—dza!», 1. un 2. sērija, «Mosfilm», sāk. plkst. 17.30, 20; 10. oktobrī filmas sāk. plkst. 14, 16.30, 19; 11. oktobrī — «Mīlestības vēstules ar zemtekstu» Dienvidslāvija, sāk. plkst. 16, 18, 20.

«ATPŪTA»

1. un 2. oktobrī — «Papucīši», Francija, sāk. plkst. 17, 19, 21; 3. oktobrī — «Dēlu laiks», «Mosfilm», sāk. plkst. 14, 16, 18, 20; 4. oktobrī filmas sāk. plkst. 16, 18, 20; 5. un 6. oktobrī — «Konfrontācija», «Mosfilm», sāk. plkst. 17, 19, 21; 7. oktobrī — «Ābeļdārzs», «Armenfilm», sāk. plkst. 16, 18, 20; 8. oktobrī — «Niecība vien», «Mosfilm», sāk. plkst. 17, 19, 21; 9. oktobrī — «Stiko», Spānija, sāk. plkst. 17, 19, 21; 10. oktobrī — «Sirdsapziņas vajātais», Sverdlovskas st., sāk. plkst. 14, 16, 18; plkst. 20.00 — «Mātes mīlestība». 1. un 2. sērija, Indija, 11. oktobrī — «Mātes mīlestība», 1. un 2. sērija, Indija, sāk. plkst. 16, 19.

Vissirsnīgākā pateicība visiem, kas dalījās mūsu lielajās bēdās. Paldies Aglonas internātskolas kolektīvam, radiem un draugiem, kas atnāca atvadīties no mūsu Monikas Mežinskas — sievas, mātes un vecmāmiņas.

Piederīgie

Sirsnīgi pateicos terapijas nodaļas vadītājai ārstei M. Veitai, māsiņām, pārējam personālam par gādīgo ārstēšanu.

Džeriņa, Ļeņina kolhozā

PĀRDOD māju nojaukšanai. Griezties Aizkaines ciema Kalvānos pie Jāņa Lītavnieka.

Katrs mēs lēnām izdegam,
Gadi kā šķilas irst pelnos,
Un vietā, kur liesmoja
ugunskurs,
Paliks tik izdedži melni.
(J. Silazars)

Izsakām dziļu līdzjūtību Donātam Zukulim sakarā ar BRĀĻA nāvi.

Līvānu stikla fabrikas kolektīvs

Laikraksts «Ļeņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstuļu nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 22203, fotokorespondents — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 898 eks. (latv. val. 9901 eks., krievu val. 3 997 eks.).
1. nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.
Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Indekss 58169.
Pas. 1363.